

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem ve věci

žalobce: **R. M.,**
státní příslušnost: Ukrajina,
nar.,

zastoupen advokátem JUDr. Petrem Adámkem,
sídlem Jeseniova 837/10, Praha 3,

proti
žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy,**
odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a
 Eskort,
sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 11. 2019, č. j. KRPA-378694-11/ČJ-2019-000022-ZZC,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 11. 2019, č.j. KRPA-378694-11/ČJ-2019-000022-ZZC, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 6 800,- Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž bylo podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), rozhodnuto o jeho zajištění za účelem správního vyhoštění na dobu 60 dnů ode dne omezení osobní svobody.
2. Žalobce v žalobě namítl, že proti rozsudku o zamítnutí jeho žaloby proti správnímu vyhoštění podal kasační stížnost s návrhem na přiznání odkladného účinku, neoprávně se zde zdržoval teprve ode dne doručení rozsudku, tedy ode dne 11.10.2019. Na polici se dostavil sice až za měsíc, ale dobrovolně za účelem získání výjezdního příkazu. Zajištění považuje za nepřiměřené, neboť se zde neskrýval, komunikoval s příslušnými úřady a dělal vše, aby zákonnou cestou vyřešil svůj pobyt. V České republice bydlí s manželkou v pronajatém bytě, manželka je zaměstnaná, není odkázán opatřovat si finanční prostředky nelegálním způsobem.
3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Podání kasační stížnosti s návrhem na přiznání odkladného účinku nezaložilo oprávnění k pobytu žalobce, vzhledem k jeho pobytové historii byla dána důvodná obava, že výkon správního vyhoštění bude zmařen.
4. Ze správního spisu soud zjistil tyto, pro řízení podstatné, skutečnosti:
5. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 15. 9. 2015, č. j.: OAM-1991-5/ZR-2015, byla žalobci zrušena platnost povolení k dlouhodobému pobytu a byla mu stanovena lhůta k vycestování v délce 30 dnů od právní moci rozhodnutí. Dne 26. 2. 2016 podal žalobce proti rozhodnutí ve věci zrušení povolení k dlouhodobému pobytu žalobu s žádostí o přiznání odkladného účinku, usnesením č. j. 3 A 36/2016 – 14 zdejší soud žalobě odkladný účinek nepřiznal a následně žalobu zamítl, kasační stížnost byla zamítnuta. Rozhodnutí ze dne 15. 7. 2019, č. j. CPR-23370-9/ČJ-2018-930310-V236, bylo změněno rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce v rozsahu doby zákazu pobytu, žaloba proti správnímu vyhoštění byla zamítnuta rozsudkem zdejšího soudu ze dne 24. 9. 2019, č.j. 4 A 42/2019-56. Proti tomu podal žalobce kasační stížnost s návrhem na přiznání odkladného účinku.
6. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaného byl žalobce zajištěn za účelem správního vyhoštění, neboť nerespektoval rozhodnutí o správním vyhoštění a pobýval nadále na území i přes zařazení v evidenci nežádoucích osob. Žalovaný přihlédl k tomu, že platnost pasu žalobce zanikla dne 6.5.2019 a že dle evidence není zřejmá jeho adresa pobytu, přičemž jeho manželka s trvalým pobytem v ČR má hlášené ubytování na adrese XX, pouze do 1. 4. 2019.
7. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)], při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
8. V dané věci soud vyšel z uvedených právních předpisů:

Podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců „[p]olicie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění“.

9. Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců „[z]vláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“) je a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“), nebo c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené“.
10. Podle § 123b odst. 3 zákona o pobytu cizinců „[o] druhu a způsobu výkonu zvláštního opatření za účelem vycestování rozhoduje policie. Při rozhodování o uložení zvláštního opatření policie zkoumá, zda jeho uložení neohroží výkon správního vyhoštění, a přihlíží k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince“.
11. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců „při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí“.
12. Ohledně povahy zajištění dle § 129 zákona o pobytu cizinců lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2017, č. j. 5 Azs 223/2017-27: „K povaze zajištění cizince podle § 129 odst. 1 a 3 zákona o pobytu cizinců se Nejvyšší správní soud vyjádřil například v rozsudku ze dne 30. 3. 2017, č. j. 4 Azs 31/2017 - 54: „Nejvyšší správní soud [považuje] za nezbytné připomenout povahu samotného řízení o zajištění, které je z časového hlediska velmi krátké, neboť žalovaná o případném zajištění cizince musí rozhodnout do 48 hodin od prvotního omezení na svobodu.“ S ohledem na uvedené nelze po žalovaném spravedlivě žádat, aby zevrubně a vyčerpávajícím způsobem vyřešil veškeré v úvahu přicházející otázky týkající se situace a stavu cizince a jeho celkového osudu na území členských států. Ostatně, rozhodnutí o zajištění podle citovaného ustanovení je prvním úkonem v řízení. Pokud konkrétní okolnosti dané věci neodůvodňují jiný postup, žalovaný není povinen explicitně se zabývat veškerými hypotetickými (zejm. v okamžiku rozhodnutí o zajištění nepravděpodobnými) scénáři a odhady, jaký bude další osud cizince po zajištění. Rovněž se nelze dožadovat, aby žalovaný výslovně pojednal o veškerých obecných zárukách a podmínkách zajištění, které by členské státy měly uplatňovat podle nové přijímací směrnice. Z kvalitativního hlediska nutně existuje rozdíl mezi posouzením relevantních skutečností v řízení o zajištění podle § 129 odst. 1 a 3 zákona o pobytu cizinců, oproti například dublinskému řízení, ve kterém je jednoznačně širší prostor (z věcného i časového hlediska) pro posouzení situace cizince.“
13. Možnost uložení zvláštního opatření podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců žalovaný neshledal. Žalobce v podání vysvětlení uvedl, že není schopen složit finanční

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

záruku, nemá sice adresu pobytu na území České republiky, ale zdržuje se na jím uvedené adrese s manželkou.

14. Z nálezu Ústavního soudu ze dne 12. 5. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 10/08, ohledně ustanovení § 124 odst. 1 vyplývá: „Uvedené ustanovení je reakcí na vážná bezpečnostní rizika a má zajistit, aby cizinci, kteří na území České republiky pobývají v rozporu s jejím právním řádem a čekají na výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, nemohli zmařit účel správního vyhoštění a aby území opustili co nejdříve. Uvedené ustanovení zakotvuje oprávnění policie, neukládá jí však povinnost tímto způsobem postupovat. To znamená, že je na uvážení policie, zda v konkrétním případě dospěje k závěru, že je dána důvodná obava, že by cizinec svým pobytem na území České republiky mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo mařit anebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, a rozhodnout o zajištění cizince.“ Správní orgán však musí své závěry opřít o relevantní skutkové okolnosti.
15. „Zajištění cizince musí být vyhrazeno pro případy, kdy skutečně nelze zajistit výkon správního vyhoštění jinými prostředky, například uložením zvláštního opatření podle ust. § 123b zákona o pobytu cizinců. Není však pravdou, že by policie musela vždy nejdříve přistoupit k uložení zvláštního opatření a teprve v případě neúspěchu by mohla cizince zajistit. Takový výklad by vedl v důsledku často ke zmaření výkonu správního vyhoštění. I když by totiž bylo zřejmé, že se cizinec bude snažit vyhnout vycestování z České republiky, policie by mu nejdříve uložila zvláštní opatření, a poté, co by zjistila, že zvláštní opatření nevedlo ke kýženému cíli, neboť cizinec se začal skrývat nebo odcestoval do jiného státu, mohl by již být výkon správního vyhoštění zmařen a k zajištění cizince by vůbec nemohlo být přistoupeno. Z tohoto důvodu také zákon o pobytu cizinců v ust. § 123b odst. 3 stanoví, že policie zkoumá, zda uložení zvláštního opatření neohrozí výkon správního vyhoštění. Uložení zvláštního opatření musí proto být upřednostněno před zajištěním cizince, nicméně pouze pokud lze předpokládat, že cizinec bude schopen splnit povinnosti plynoucí ze zvláštního opatření, a zároveň neexistuje důvodná obava, že by byl uložení zvláštního opatření ohrožen výkon správního vyhoštění. Nesplnění jednoho nebo druhého předpokladu jsou pak zcela samostatnými důvody pro učinění závěru, že nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování ve smyslu ust. § 124 zákona o pobytu cizinců“ (NSS č.j. 7 As 76/2011 - 50).
16. Možnost aplikace zvláštního opatření namísto zajištění cizince a tomu korespondující úvahy správního orgánu budou nutně záviset na důvodu zajištění. Základním pravidlem je, že uložení zvláštního opatření nesmí ohrozit výkon správního vyhoštění (§ 123b odst. 3 věta druhá zákona o pobytu cizinců; čl. 15 odst. 1 a bod 16 odůvodnění návratové směrnice vychází z dostatečné účinnosti mírnějších donucovacích opatření); toto ohrožení bude typově různé v typově odlišných případech důvodů zajištění. Cílem právní úpravy zvláštních opatření za účelem vycestování je snaha o minimalizaci omezování osobní svobody v případě zajištění cizinců za účelem vyhoštění (např. rozsudek ze dne 7. 12. 2011, čj. 1 As 132/2011 - 51, bod 23).
17. Volba mírnějších opatření než je zajištění cizince, je vázána na předpoklad, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že neexistuje důvodná obava, že se bude vyhýbat případnému výkonu správního vyhoštění. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že cizinec bude případný výkon správního vyhoštění mařit, nelze dle § 123b odst. 3 zákona o pobytu cizinců přistoupit ke zvláštnímu opatření za účelem vycestování cizince. V případě již vydaného rozhodnutí o správním vyhoštění existují konkrétní poznatky o tom, jakým způsobem se cizinec postavil ke své povinnosti opustit území na základě rozhodnutí o správním vyhoštění.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

18. V dané věci je nesporné, že žalobce se v době zajištění zde zdržoval bez pobytového oprávnění, jím podaná kasační stížnost i s návrhem na odkladný účinek mu nezaložila pobytové oprávnění. Žalobci zaniklo prvotní pobytové oprávnění již v roce 2016 a přesto prostřednictvím právní fikce z důvodu soudního a správního řízení zde setrval další 4 roky. Dané je však důsledkem právní úpravy a délky správních a soudních řízení, nelze tak pouze na základě této skutečnosti dovodit důvodnou obavu z maření vyhoštění. Pokud žalobce v řízení o zajištění uvedl, že nehodlá vycestovat, poprvé uvedl své skutečné záměry, neboť dosud ve správních řízeních vždy uváděl opak. Jeho záměr nevycestovat je patrný již na základě jeho předchozí právní aktivity. Žalobci jistě přitěžuje okolnost, že nijak neřešil platnost svého pasu (čímž ztěžuje realizaci vyhoštění), nedostavil se ihned po vydání zamítavého rozsudku k policii pro udělení výjezdního příkazu a že evidence místa pobytu jeho manželky není aktuální. Je tak přítomno několik indicií, že žalobce bude mařit správní vyhoštění, přesto soud žalobě vyhověl, neboť náhled na věc jako na celek nenásvědčuje přiměřenosti opatření zajištěním žalobce.
19. Žalobce uvedl, že i nadále bydlí s manželkou na adrese XX. Pokud by bylo prokázáno, že zde bydlí, lze mít za to, že by přijetí opatření dle § 123b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců bylo dostatečným opatřením do doby rozhodnutí nejvyššího správního soudu o žádosti na přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti se zřetelem na dobrovolné dostavení se k policii v nikoli zásadním odstupu od vydání rozsudku a podání návrhu na odkladný účinek kasační stížnosti. Pokud by soud návrhu na odkladný účinek nevyhověl a žalobce by nečinil žádné úkony k vycestování (např. i opatření platného pasu), byly by teprve dány podmínky pro jeho zajištění za účelem realizace vyhoštění.
20. Během správního řízení o vyhoštění žalobce byla opakovaně provedena pobytová kontrola žalobce na dané adrese a bylo prokázáno, že se na adrese XX zdržoval. Evidenční údaj jeho manželky osvědčuje, že se zde žalobce zdržoval i do 1. 4. 2019, čímž je popřena úvaha žalovaného, že od doby pobytové kontroly v roce 2016 mohl adresu pobytu změnit. Taktéž výtku žalovaného, že žalobce měl doložit nájemní smlouvu, soud nepovažuje za přílehlavou, jestliže byl žalobce zadržen a téhož dne zajištěn. Věrohodnosti tvrzení o bydlení sice nesvědčí, že žalobce ani v rámci žaloby tuto nájemní smlouvu nepředložil a mohl tak reagovat na úvahy žalovaného, avšak zároveň žalovanému nic nebránilo, aby „pobytovou kontrolu“ učinil se žalobcem během zadržení před vydáním rozhodnutí. Žalobce byl zadržen ve 12 hod. a ještě téhož dne bylo rozhodnuto o jeho zajištění, mechanismy rozhodování žalovaného jsou nastaveny natolik efektivně, že z časového hlediska bylo možné ověřit tvrzení o pobytu žalobce.
21. Liknavost žalobce je sice obtížně pochopitelná, avšak zajištění cizince nelze považovat za „trest“, nýbrž jako prostředek k realizaci vyhoštění nebo zabránění jeho zmaření.
22. Vzhledem k nikoli vyloučenému dlouhodobému faktickému pobytu žalobce na shodné adrese, dobrovolnému dostavení se k policii a podání odkladného účinku kasační stížnosti má soud za to, že skutkové zjištění provedené žalovaným neposkytlo dostatečnou oporu pro jím přijatý závěr o důvodné obavě z maření výkonu správního vyhoštění žalovaným.
23. Na základě shora uvedeného soud rozhodnutí žalovaného zrušil dle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost, neboť nebyly shledány podmínky pro zajištění cizince podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců.
24. Výrok o náhradě nákladů v řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl v řízení úspěšný, a tak mu oproti žalovanému náleží náhrada nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.).

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

Náklady tvoří odměna advokáta za dva úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), tedy převzetí právního zastoupení ve věci a příprava, a podání žaloby ve věci samé. Dle ustanovení § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu činí výše odměny za jeden úkon právní služby 3.100,- Kč ($2 \times 3.100,- \text{ Kč} = 6.200,- \text{ Kč}$). Náhrada hotových výdajů pak dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu tvoří 300,- Kč za každý úkon ($2 \times 300,- \text{ Kč} = 600,- \text{ Kč}$). Odměna advokáta tak celkem činí 6.800,- Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 s. ř. s., a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 9. prosince 2019

Mgr. Kamil Tojner v.r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.